

50 il dirijor pultu arxasında...

Yaradıcılığında Azərbaycan musiqi tarixinin 50 illik bir dövrü boy göstərən, zəngin repertuara malik ustad sənətkar - Rauf Abdullayev! Onu hamı sevir: orkestr üzvləri də, xor kollektivi də, ifaçılar da, tələbələri də... Və bu bağlılıq görünüşü üçün deyil, səmimidir, ürəkdəndir! Taleyinə Rauf Abdullayev sənətindən öyrənmək, bəhrələnmək kimi bir xoşbəxtlik nəsihət olan tələbələri, yaradıcılığının 50 illiyi münasibəti ilə Maestro barədə fikirlərini qələmə alaraq redaksiyamıza göndəriblər. Müəllimlərinə sevgi, inam və ehtiram ifadə edən yazılar bundan sonra da mütəmadi olaraq oxucularımıza təqdim ediləcək...

O, musiqi dünyasında yaşayır. Öz işini elə bir yüksəkliyə ucaldır ki, həmin zirvədə bu fəaliyyət böyük mədəniyyət kəşfinə, tapıntısına çevrilir. O, təkə dirijor deyil. Eyni zamanda, diqqət mərkəzidir...! Onun mənəvi nəciyyəli bəzən özünə qarşı çevrilir. Amma yenə də əvvəlki kimi inam və ehtiramla öz arzularına, öz musiqisinə, öz orkestrinə xidmət edir...

O, ustaddır! Nə yaxşı ki, musiqi tariximizdə Üzeyir Hacıbəyovu, Qara Qarayevi, Fikrət Əmirovu, Cövdət Hacıyevi, Arif Məlikovu yeni tərzdə təqdim edən dirijorumuz - maestro Rauf Abdullayev var...

Altmışıncı illərin ortalarından bu günə qədər bütün Azərbaycan musiqisi Rauf Abdullayevin köynəyindən keçib.

Onun haqqında çox danışılır. Xüsusilə də bu il... çünki yaradıcılığının 50 illiyidir. Yeri gəlmişkən, oktyabrın 29-da dirijorun 78 yaşı tamam oldu

Rauf Abdullayev yeganə dirijordur ki, Q.Qarayevin demək olar ki, bütün orkestr əsərlərini (yalnız 2 saylı simfoniya və "Çilçin Qaskoniya"li" musiqili istisna olmaqla) ifa etmişdir. Bu iki şəxsi bir-birinə çox səmimi münasibətlər bağlayırdı. Q.Qarayev onu Leningrad Konservatoriyasını bitirərək Bakıya qayıtdığı dövrdən çox diqqətlə izləyir, istedadını yüksək qiymətləndirir parlaq gələcəyi olacağını etiraf edirdi. Gənc dirijor tezliklə özünü göstərdi. 1969-cu ildə Qara Qarayevə xüsusi ehtiram bəsləyən mədəniyyət naziri Rauf Hacıyev ondan Rauf Abdullayevin Opera teatrına baş dirijor təyin edilməsi barədə fikrini soruşanda, bəstəkar gənc maestronun namizadlığını dəstəkləməkdə yanaılmamışdı.

...Rauf Abdullayev 1937-ci il oktyabrın 29-da Bakı şəhərində anadan olub. 1959-cu ildə Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasının fortepiano fakültəsini bitirib, 1960-1965-ci illərdə N.A.Rimski - Korsakov adına Leningrad Dövlət Konservatoriyasında opera və simfonik orkestr dirijorluğu fakültəsində təhsil alıb.

1965-ci ildən 1984-cü ilədək Rauf Abdullayevin dirijor kimi yaradıcılıq fəaliyyəti Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrı ilə bağlı olub. O, teatrın baş dirijoru kimi bu sənət ocağının uzun illər yüksək bədii səviyyəsinin, repertuar zənginliyinin təmin olunmasında

da böyük rol oynayıb. İstedadlı sənətkar Ü.Hacıbəylinin "Koroğlu", M.Mağomayevin "Şah İsmayıl", Ş.Axundovanın "Gəlin qayası", Z.Bağirovun "Aygün", C.Cahangirovun "Xanəndənin taleyi", A.Borodin "Knyaz İqor", C.Puççininin "Toska" və "Bohema", C.Verdinin "Traviata" və "Otello", M.Quliyevin "Aldanmış ulduzlar" operaları, Q.Qarayevin "Yeddi gözəl", "İldırım yollarla", "Leyli və Məcnun", A.Əlizadənin "Babək", A.Məlikovun "İki qəlb dastanı", N.Məmmədovun "Humay", F.Qarayevin "Qobustan kölgələri", "Kaleydoskop" baletlərinə yüksək səviyyədə dirijorluq edib.

“Rauf Abdullayev 1984-cü ildən Ü.Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestrinin bədii rəhbəri və baş dirijoru kimi fəaliyyət göstərir. Onun musiqi duyumu, dirijorluq interpretasiyası yeniliyi, özünəməxsus dəst-xətti ilə seçilir. Rauf Abdullayevin repertuarında dünya klassik musiqisinin ən parlaq əsərləri mühüm yer tutur. O, müasir Azərbaycan bəstəkarlarının bir sıra yeni simfonik, kantata-oratoriya, musiqili-səhnə əsərlərinin ilk ifaçısı olmuş, musiqi sənətini, milli ifaçılıq məktəbini zənginləşdirən, onun ənənələrini davam etdirən dəyərli sənətçilərdən biridir. Dünyanın ən nüfuzlu konsert salonlarındakı çıxışları Rauf Abdullayevi geniş dinləyici kütləsinə tanıdıb sevdirməyi bilməmişdir.

Görkəmli dirijorun rəhbərliyi ilə Ü.Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestri bir çox xarici ölkələrdə - Rusiyada, Türkiyədə, ABŞ-da, Fransada, Almaniyada, İtaliyada, İsveçrədə, Finlandiyada, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində, Böyük Britaniyada və s. böyük uğurla çıxış edib.

Rauf Abdullayevin Mstislav Rostropoviç, Bella Davidoviç, Dmitri Sitkovetski, Qidon Kremer, İvan Monigetti, Vladimir Kraynev, Nikolay Petrov, Denis Matsuyev, Boris Berezovski, Placido Domingo, Müslüm Maqomayev, Tamara Sinyavskaya, Oksana Yablonskaya, Eliso Virsaladze, Natalya Qutman və bir çox dünyaşöhrətli solistlərlə yarıdıcı əməkdaşlığı qeyd olunmalıdır.

Görkəmli sənətçi 1991-1997-ci illərdə Türkiyəyə dəvət olunaraq, Ankara Dövlət Opera və Balet Teatrında baş dirijor kimi fəaliyyət göstərmişdir. Rauf Abdullayev Q.Qarayev Müasir Musiqi Festivalının (1986, 1988, 1989, 2011), Şostakoviç Festivalının (2006), Vokalçılarnın Bülbül adına Beynəlxalq müsabiqəsinin (2000, 2005, 2007, 2010), Rostropoviç Beynəlxalq Musiqi Festivalının (2007-2011), Qəbələ Beynəlxalq Musiqi Festivalının (2009-2012), Ü.Hacıbəyli Beynəlxalq Musiqi Festivalının (2009-2011) keçirilməsində fəal iştirak etmişdir.

2015-ci il oktyabr ayının 9-da Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasında Rauf Abdullayevin yaradıcılıq fəaliyyətinin 50 illiyinə həsr olunmuş yubiley gecəsi keçirildi. Hər bir tamaşaçı bu zamanda, həmişəki kimi, onun üçün toplaşmışdı. Bu gecə xüsusi idi, çünki konsertin programında Rauf Abdullayevin ən çox sevdiyi əsərlər yer almışdı. Yohannes Bramsın 4 saylı simfoniyası və Qustav Malerin 1 saylı simfoniyası... Bu əsərləri Azərbaycan musiqi səhnəsində yalnız onun idarəsi altında dinləmək hər bir musiqiçinin arzusu idi.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MƏDƏNİYYƏT VƏ TURİZM NAZİRLİYİ
AZƏRBAYCAN DÖVLƏT FİLMONİYASI
09 OKTYABR 2015

Görkəmli Azərbaycan dirijoru, Xalq artisti, Dövlət mükafatı laureatı, professor

Rauf Abdullayevin

Yaradıcılıq fəaliyyətinin 50 illiyinə həsr olunmuş yubiley gecəsi

PROGRAM:
J. Brahms - Simfoniya № 4, e-moll
G. Mahler - Simfoniya № 1, D-dur

Gecə 19.00-da Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasında keçiriləcəkdir (ünvan: İstiqlaliyyət küçəsi, 10)

Maestronun yaradıcılığında Bramsın musiqisi mühüm yerlərdən birini tutur.

“Sözlərinə görə: "Bramsı sevmək olmaz. Yaradığı ələ musiqidir ki, həmişə ona tərəf getmək istəyirsən. O zirvədir, özü də çətin çatılacaq zirvə. Mən həmişə Bramsın musiqisinə qayıtmaq istəyirəm".

Bramsın demək olar ki, bütün simfonik əsərləri onun repertuarına daxildir, amma bunları kifayət qədər nadir hallarda ifa edir və hesab edir ki, bu, ilk növbədə insanın özünün özü qarşısında böyük məsuliyyətdir.

Qustav Malerin də əsərləri onun ifasında eyni yüksələn qüvvə ilə səslənir! O, musiqi tarixinin hansı dövrünə toxunursa, onu bugünkü gün üçün həyatı anlamda aktual edir, müasir dövrümüzün düşüncə və istəklərinə uyğunlaşdırır. Simfoniyanın dirijor Rauf Abdullayev tərəfindən temperamentli ifasını xüsusilə qeyd etmək lazımdır. **Qustav Maler musiqidə qorxmaz və iradsız cəngavər idi.** O, musiqi tarixində daima müasir səslənən simalardan biridir. Yaradıcılığının əsas mövzusu **insan və zamandır.** Bu, hər zaman konfliktli bir mövzu olaraq, bəstəkarın bütün yaradıcılığı boyu öz əksini tapır.

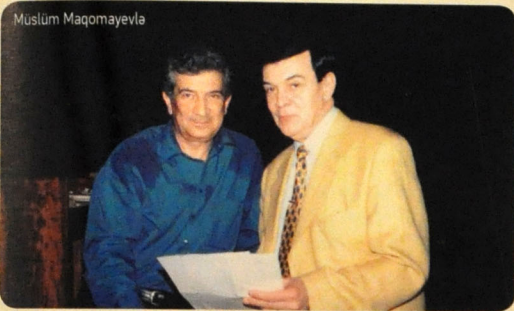
İşin maraqlı tərəfi Q.Malerin niyə məhz bu yubiley gecəsində

Ulu öndər Heydər Əliyev, Fidan və Xuraman
Qasimovalar, Fərhad Bədəlbəyli və R.Əbdullayev

Ard Məlikovla

Müslüm Maqomayevlə

Respublikanın Əməkdar artisti (klarnet) Şükür Səmədovun fikirləri də olduqca maraqlıdır:

“Rauf Əbdullayev əlləri ilə danışan, qulaqları ilə görən, gözləri ilə eşidən dirijorlardandır. Mən bu gün xoşbəxtəm ki, onunla işləyirəm. Onu daha əvvəldən tanıyan və birgə çalışan musiqiçilərə yaxşı mənada qibtə etmişəm. Musiqidə öz yollarını təzəcə başlayan cavanların isə, sadəcə, bəxtləri gətirib ki, maestro Əbdullayev kimi parlaq bir dirijordan öyrənmək imkanı qazanıblar. Onunla çalışmaq əsl bayramdır”.

Azərbaycan musiqi sənəti sahəsindəki xidmətlərinə görə Rauf Əbdullayev 1970-ci ildə Əməkdar incəsənət xadimi, 1982-ci ildə Xalq artisti fəxri adlarına, 1988-ci ildə Dövlət mükafatına layiq görülüb 1997-ci ildə “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilib. Prezident təqaüdcüsüdür. Maestro fəal və yorulmaz karyerası müddətində digər çoxsaylı mükafatlar və fəxri adlarla, həmçinin xarici dövlətlərin nüfuzlu titulları ilə təltif olunub. O eyni zamanda 1993-cü ildən 1997-ci ilədək baş dirijor kimi çalışdığı Ankara Opera və Balet Teatrında dirijorluq fəaliyyətinə görə iki dəfə Türkiyədə “İlin ən yaxşı dirijoru” adına layiq görülüb.

Əziz müəllimimiz! Sizi həyatınızın 78-ci, yaradıcılığınızın isə 50-ci zirvəsində görməyimizə çox şadıq. Azərbaycan xalqının, dünya və ölkə musiqişevərlərinin, hamıdan da öncə tələbələrinin Rauf Əbdullayev şəxsiyyətinə, sənətinə, pedaqoji fəaliyyətinə böyük ehtiyacı var. Ona görə də hələ uzun illər bundan sonra beləcə gümrəh, güləruz, məhsuldar yaşayın, yaradın. İnsan və sənətkar ömrünüzün yubileyləri mübarək olsun! ♦

Aysel Məhərrəmçizi,
Bakı Musiqi Akademiyası
musiqişünaslıq fakültəsinin IV kurs tələbəsi

“Əgər mən royalda ifa etmək istəsəydim Aleksey Lyubimov kimi ifa edərdim, skripkada Liana İsakadze kimi çalardım, əgər dirijorluğu arzuləsəydim, onda mütləq Rauf Əbdullayev kimi olmaq istərdim. Onun çox qeyri-adi qavrayışı var və bəlli deyil ki, çoxluq təşkil edən nədir? İstedad, yoxsa peşəkarlıq? Dirijorluq texnikasında sirr yoxdur, o, ani olaraq əsərin məgzinə müdaxilə edir”.